[illegible]

సంపాదకము

ప్రతీక్ష

"విద్యార్థి"

శ్రవణములఁ జేరవచ్చు నీ శ్రావ్యలోక
మోహకర వేణునిక్వాణము...
మానసము పులకించ సమానవా...
శ్రవణమీయఁగ నిక్కట్టి సరణిఁ బోదు.

ఘ్రాణమునఁ జేరినట్టి నవీనవికస
దామనిర్యాత పరిమళోద్దామమునకు
అల్లిబిల్లిగ భావము లల్లుకొనఁగఁ
[illegible] యుచ్చ్వాసమొనరింపఁ బాల్పడదు.

జాలిగుండె [illegible]
[illegible] 'నిన్నెందుకు [illegible]
[illegible] శ్రీనాథ [illegible]

కోర్కె లీరికలెత్తఁగాఁ గోరి కన్ను
దోయి తెఱచినతోడనే మాయ మౌదు.

దేహమును సోకినట్టులైన దివ్యహస్త
మృదుల నీరేజసేవ్య సమ్మృష్టకరము
[illegible] దలఁపులు బాహాయుగము
సాచి నెడకే బయల్లని సంభ్రమింతు.

నమ్మి నిర్మల ప్రేమపూరమ్ము దాఁచి
సవ్యభావోదయమ్ము లనంతములుగ
నెమ్మితో భవదాగమనమ్ము కొఱకు
గాంచితిని కృష్ణ, నీదయఁ గాంచనైతి.

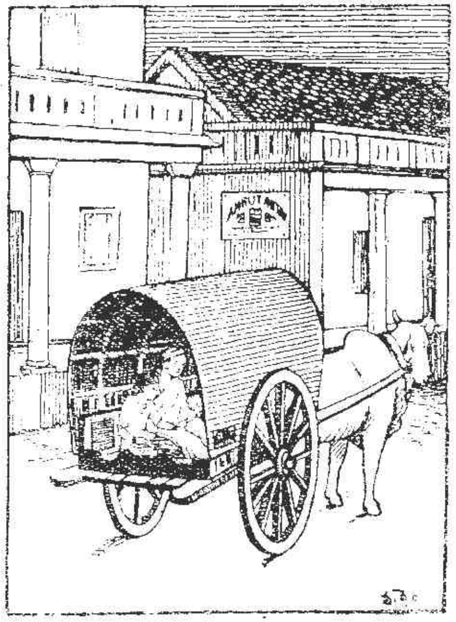
8/26

ప్రభావతి

ఆ. భాస్కరమ్మ గారు

సాయంకాలము [illegible]

[illegible]

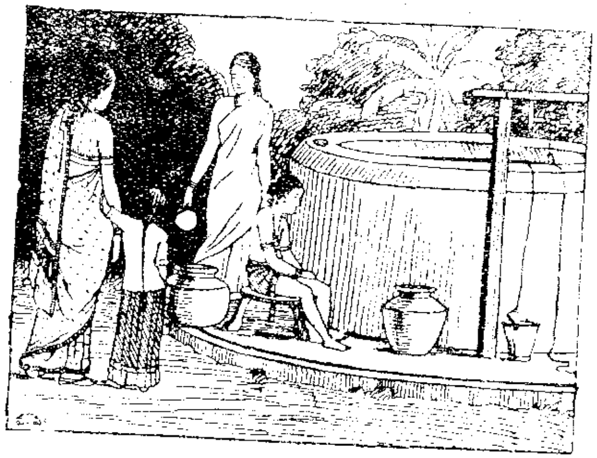
[illegible]

౨

కృష్ణశాస్త్రి:— [illegible]

లక్ష్మీదేవమ్మ:— [illegible]

[illegible] నూతిమొద్దున [illegible]

బాలిక:— [illegible]

కృష్ణశాస్త్రి:— [illegible]

బాలిక:— ఆ అమ్మాయి [illegible]

కృష్ణశాస్త్రి:— [illegible]

బాలిక:— అమ్మా! [illegible]

కృష్ణశాస్త్రి:— [illegible]

ఆమె [illegible]

ఆ నూతికిచుట్టు గృహముల [illegible] సంబంధించి [illegible] తోటయున్నది. ఆతోట [illegible] బత్తాయి, జామి [illegible] ఫలవృక్షములతో [illegible], నూతి [illegible] నాటబడి, పెంపబడుచున్న [illegible], మొల్ల, [illegible] పూలమొక్కలలో [illegible] నాగృహమున [illegible] యంతయు [illegible] గృహోపవనములను [illegible] యున్నదైన. [illegible] నూతికి [illegible] దూరమున

[illegible]

కృష్ణశాస్త్రి:— [illegible]

లక్ష్మీదేవమ్మ:— [illegible]

[illegible] చిన్నబట్టతో నుండి [illegible] బాలు [illegible]. ఇప్పుడు పరిస్థితులలో [illegible]. [illegible] లక్ష్మీదేవమ్మయు, [illegible]. బాలుడు [illegible]. ప్రతిదానికి [illegible]. ఆమెనృష్టి [illegible] వారలవీడను, [illegible] నాటకసుప్రులవీడను, [illegible] నేయుండెను. ఆ బాలునితో స్నేహముచేసిన [illegible] లతోడను, [illegible] నయసరులు [illegible]

[illegible] బంధముల నెటువంటి వృద్ధి [illegible] గండము చేయును, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]నవి.

౩

లక్ష్మీదేవమ్మ [illegible] బాల ప్రభావతి [illegible]. [illegible] చేసెను, [illegible] చేసెను, [illegible]యము, [illegible] [illegible] చేసెను [illegible] చేసెను. [illegible] [illegible] చేసెను. ఆయన సౌందర్యము, శాస్త్రజ్ఞానము, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గలవు. ఆయనకు [illegible] సంపదను [illegible] [illegible]. [illegible] సంతానములో లక్ష్మీదేవమ్మ [illegible] పుత్రిక. [illegible] పుత్రి [illegible] జన్మించె [illegible] [illegible] గతించెను. అందువలన [illegible] పుట్టినింటనే యుండెను. [illegible] విద్యతో పాటు ఆమె [illegible] భారత భాగవతాదు[illegible] [illegible] జదివి [illegible] చెప్పుటతో పాటు, [illegible] చిత్రవిచిత్రములను [illegible] [illegible] [illegible], వస్త్రములతోను [illegible] [illegible], [illegible] విగ్రహముల కలంకారములు చేయుట [illegible] పనులను [illegible] [illegible] [illegible]. ఆమె కలంకార[illegible] [illegible] శక్తి. [illegible] [illegible], [illegible] ఆ [illegible] పురాణములు, [illegible] [illegible] [illegible] లను చేసెను, [illegible]

[illegible] చిత్రములు [illegible] తో పాటు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నుండెను. [illegible] [illegible] గాని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] చేసెను, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] విద్యా [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] లక్ష్మీదేవమ్మ [illegible] [illegible] నుండెను. [illegible] [illegible] నుండెను.

౪

[illegible] చంద్రశేఖరముగా [illegible] [illegible]. ఆయన భార్య సుశీల నిజముగా సుశీలయే. ఆ మెయందు [illegible], పతిభక్తి, [illegible], బంధుప్రీతి, గృహనిర్వాహకత, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] నుండెను. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. చంద్రశేఖరము గారికి [illegible] [illegible]. ఆ మెనానిశిచి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] కాని [illegible] [illegible] యసాధారణాత్మ గౌరవము, [illegible], సర్వ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ముందు [illegible] [illegible] ప్రభావ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నుండెను. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభావతియే [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ప్రభావతి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible]" [illegible] [illegible] చంద్రశేఖరముగారితో చెప్పెను. [illegible] చంద్రశేఖరము గారికి [illegible] "[illegible]" [illegible], "[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], అట్లు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'మంచిది' యని చెప్పెను.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభావతి [illegible] [illegible] [illegible] లక్ష్మీదేవమ్మ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] లక్ష్మీదేవులవలె [illegible] [illegible] భూలోకస్వర్గము [illegible] [illegible] [illegible].

౫

సంబంధమయినయెడల [illegible] చంద్రశేఖరముగారి [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] లేదు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అన్నియు [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] లేదు. [illegible] తండ్రియగు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

౬

[illegible]

[illegible]

[illegible] చంద్రశేఖరముగారు [illegible] [illegible] తీసికొని [illegible] లేము. చంద్రశేఖరముగా [illegible] భార్యతో నల్లుని వినయవిశేషము [illegible] లను, [illegible] గౌరవములను చెప్పుచు [illegible] అందులోను [illegible] తో [illegible] గర్వము, [illegible] మొదలగు [illegible] ములు [illegible] అట్టియెడ [illegible] ములతో [illegible] కలిగియుండిన [illegible] ప్రస్తుత [illegible] చెప్ప [illegible] ప్రభావతి [illegible] అందముకన్న విద్య, సద్గు [illegible] ప్రేమించు స్వభావముగల [illegible] యున్న [illegible] తా [illegible] నున్నను వినుచున్న ప్రభావతి

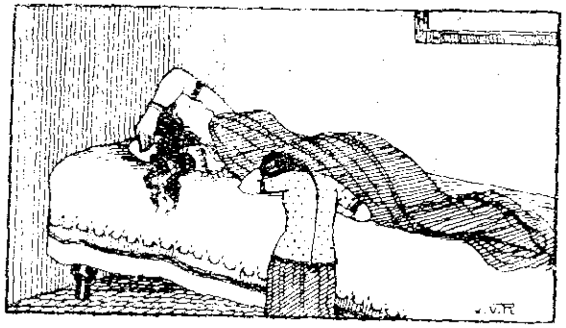
[illegible] మిగుల కుతూహలముగ నుండెను.

౩

ప్రభావతి [illegible] నుండెను. కాని [illegible] [illegible] గనుపించెను [illegible] ప్రభావతి [illegible] [illegible] యము లేదు. ఆమె [illegible] పోవుచుండెను. [illegible] తాను [illegible] యొద్దకేని [illegible] మండెను. అప్పటినుండి నాగాని ఆమె ముఖమాధురితో నవ్వుట కనిపట్టుటయుండెను. కాని కారణమేమియు నామెకు దెలియదు. చెప్పనైనఁ గలేదు. ఆమె పసిబాలిక, తనదమునేమో, [illegible]లేనో, ఆటలేమో, అంతేకాని [illegible] [illegible]తలలోనను, [illegible]లలోను నామె కేమిపని ?

ఒకదినమున ప్రభావతి యొక్క [illegible] యట్లు బడినుండి యింటికి వచ్చెను. [illegible] కనబడలేదు. [illegible] తనస్నేహితురాండ్ర [illegible] యునని వారి గృహములకేగెను. ఏలకో [illegible] మొదలగు వారంద [illegible] నిట్టూర్పులు విడువ సాగిరి. ఏమేమో [illegible] సాగిరి. కన్నీరు గార్చుచుండిరి. [illegible] ప్రభావతి కేమియు నర్థము కాలేదు. "[illegible] పద వచ్చియుండునా? [illegible] కాని యందఱకోకేసారి [illegible] నన్ను జూడగానే యూరికనుగా [illegible]న్నారు?" అని ప్రభావతి తనలో [illegible]. కాని కారణ మెఱుగలేదు. నాని [illegible] ఆమె యెల్లప్పు డుత్సాహముగను, సంతోషముగను, [illegible] యం దత్యంత కుతూహలము గలదిగను నుండుబాలిక. ఈ చిన్నబోయిన [illegible] [illegible]?

[illegible] ప్రత్యేకముగా [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభావతి [illegible] [illegible] [illegible] అహా! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభావతినిం [illegible] [illegible]

కాని [illegible] [illegible]మన్న దని తానుగూడ [illegible] మీఁద పడుకొని [illegible] [illegible]. ప్రభావతి [illegible] ప్రపంచమంతయు [illegible] మునిగిపోయినట్లు తోఁచెను. ఆపిన [illegible] కాని ప్రభావతి యొక్క [illegible] దుఃఖాక్రాంత [illegible] ముదేగా [illegible] [illegible] [illegible] గన్పట్టలేదు. [illegible] [illegible] [illegible] దేశను. [illegible] [illegible] సంతోషముగ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అట్టిబాలిక [illegible]భారము [illegible] భరింపగలదు? తనతో సంతోషముగా మాట్లాడువా రెవరు? [illegible] [illegible]ములకు, సౌఖ్యములకు కోరి

[illegible] [illegible] పలుకరించిరి. పలుకరించి [illegible] [illegible] [illegible] ప్రేమించుచు [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభావతి [illegible] [illegible] [illegible] రాత్రి [illegible] [illegible] ప్రభావతి [illegible] కష్టమును [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] దుఃఖించుచున్న [illegible] [illegible] కార్యక్రమ్మ [illegible]. ప్రభావతి [illegible] [illegible] యుండెను. [illegible]గా [illegible] [illegible] నందందు [illegible] దీపములు మినుకుమినుకుమని ప్రకాశించుచుండెను. [illegible] నుండుట [illegible] మార్గము నందు జనసంచారము లేదు. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] తమశరీరముల [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. అయిపోయినది ప్రభావతి యదృష్ట [illegible] [illegible] పరిపూర్ణత నొందినది.

౪

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభావతి యొక పలువురిలోకి [illegible], [illegible]లతో స్వేచ్ఛగా [illegible] [illegible] [illegible] పలువురిలో [illegible] [illegible] [illegible]. ఆమె [illegible]

[illegible] [illegible]. అందువలన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అందువలన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. అది [illegible] [illegible] చిన్నదే [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] లక్ష్యము లేదుగానుండెను. ఇంతవరకు ప్రభావతి [illegible] [illegible] ముచ్చటలు చెప్పుకొనుచుండెడిది. [illegible] [illegible] [illegible] తనజీవిత [illegible] [illegible] భిన్నములయినవి. ఇక వారిలో [illegible] [illegible] గతించినది. అందువలన వారితో గలసి [illegible] [illegible]. అజ్ఞానముచే తన జీవిత [illegible] [illegible] [illegible] పూర్వమువలెనే తలిదండ్రులయొద్ద తనకోరికలను [illegible] వారు కంటతడిపెట్టుచు నచ్చిరి. కాని కోరికల [illegible] నిరాకరించెను. తలిదండ్రులు, [illegible] జూచినప్పుడెల్ల నిట్టూర్పులు [illegible] విచారమును బొందుచుండుటచే వారిని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

అయ్యో! పాపము పసిబాలిక పదేండ్లయిన [illegible] [illegible] [illegible]. అక్షము [illegible]. ఎంత సంతోషముతో, [illegible] యుత్సాహముతో, [illegible] [illegible] [illegible] కులాసాగా నుండవలసినదినములు? జీవిత [illegible] బాల్యమేకదా సౌఖ్యదాయకము, సంతోష [illegible], కోరికల కాలవాలమును, [illegible] [illegible]? అట్టిసౌఖ్యముల [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభావతి పెట్టిపుట్టలేదా? [illegible] పసితనముననుండియే [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible] బాలిక? ఎంతకాలము [illegible] [illegible]? విచారమున [illegible] [illegible] [illegible]? [illegible] [illegible]? [illegible]

[illegible]

ఇంను తానెన్నిన నేర్పెనిగలను? ఎట్లు నిర్ధుకొన [illegible] విచారమునకు కారణము.

౯

[illegible] ఇంకను కొంతకాలము [illegible] గృహిణిగా నుండి [illegible] అనుభవించునాకే [illegible] లేదేమి? ఇంతకన్న [illegible]

[illegible] స్త్రీ [illegible] ప్రభావతి [illegible] పరిపూర్ణత [illegible]

౧౦

రాత్రి పండ్రెండు గంటలయినది. ప్రకృతియంతయు గాఢసుషుప్తియందు నిమగ్నమై యుండెను. ఆనాడు పూర్ణిమయగుటచే చంద్రుడు [illegible] పరిపూర్ణుడై ప్రకాశించుచుండెను. [illegible]

[illegible]

[illegible]

"అహా! ప్రభావతీ! [illegible]

[illegible]

తో [illegible] యున్నట్లో, స్త్రీయు [illegible] వారితో [illegible] సంబంధపెట్టిరో [illegible] యుండిరో, [illegible] [illegible] గ్రహించు [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] జీవ [illegible] [illegible] గ్రహించ [illegible]! ఓ సంఘమా! ఐదింటి స్త్రీల [illegible] [illegible] [illegible]! స్త్రీ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! ఎంతో [illegible] స్త్రీలకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! భార్యపోయిన పురుషునకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్త్రీ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సంఘమా! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! అని యట్లుండనిమ్ము. అత్యంత [illegible] స్త్రీలు, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible], అత్యంత పవిత్ర [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రియధర్మ [illegible] [illegible] అలంకరింపబడి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] గ్రహించితివి! స్త్రీలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. అవమాన [illegible] స్త్రీపురుషులకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. చిరకాలము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్త్రీలను చిరకాలము నుండి [illegible].

ఓ సంఘమా! అసమాన ప్రజ్ఞాశాలిని యైయుండి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్త్రీలలో [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సంఘములో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రాణములను [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]! సంఘమునందలి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఓ [illegible] [illegible]!

[illegible] [illegible].

(సంపూర్ణము)

జీ వి తా ద ర్శ ము

పంగనామాల రామచంద్రరావు గారు

([illegible])

౧. [illegible] జనించుట, యె విశేషము, చిన్ననాడే హృదయోద్భవా,
[illegible] [illegible] మార్గాన్వేషణ విలాసము [illegible] [illegible] [illegible].

౨. అంతియ కాని ప్రాప్తమయినట్టి కవిత్వమహత్త్వ [illegible]
[illegible] భావభవ [illegible] మనోహర [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible] వ్రాయుటకై [illegible] [illegible] [illegible].

౩. [illegible] [illegible] [illegible] మనోజ్ఞత్వంబు [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] గాంచుమార్గము లటంచు [illegible] [illegible] [illegible].

౪. [illegible], కోడిపుంజో, [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible], కురంటకమొ, కానుగో, [illegible], కోకియో
[illegible] [illegible] చూచి గిలుకక [illegible] [illegible] లేదు ము[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] కవితాకుమారికల్.

౫. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ఒట్టి దయ్యము

(చిన్న కథ)

[illegible] శ్రీ [illegible]

ఒకనాడు [illegible] [illegible]

[illegible] తిరుగుతూ ఉన్నారని మన మాటిందవచ్చును.

బ్రాహ్మణ ఇల్లు త్రిప్పి త్రిప్పి [illegible] ఒక బంగాళా [illegible] తీసుకొని [illegible] ఆ బంగాళా [illegible] పెద్దది. [illegible] బాగా వస్తున్నవి. [illegible] తోటగూడా ఉన్నది. [illegible] అంతా బాగానే ఉన్నది. అయితే [illegible] కాని యింటినిండా [illegible] ఉన్నవి. [illegible] ఎవరూ [illegible] లేదు. ఆ బంగాళా [illegible] తోచినట్టుగాని ఇది [illegible]

[illegible] యింటి తాళపు చెవి తీసుకున్నాడు. [illegible] వచ్చి ఆ యింటిలో ప్రవేశించినాడు.

“పాత [illegible] వచ్చి [illegible] కాపురం పెట్టినాడు. [illegible] అని [illegible] ఉండే వారు. కాని యెవరూ ఆయనతో చెప్ప లేదు. ఆయనతో ఎవరికీ పరిచయం ఉన్నట్టు కనుపడదు. [illegible] ఆయన [illegible] ఎవరికీ తెలియదు. ఉద్యోగం సద్యోగం ఏమీ ఉన్నట్టూ కనపడదు. ఏదీ లేకపోయినా చేతిలో డబ్బుమాత్రం మెదులుతూనే

[illegible]

ఇంట్లో [illegible] బలంచేసినాడు. ఆయన [illegible] ఉంటున్నది. [illegible] ఇన్ని ఉన్నా, [illegible] అని ఆలోచిస్తారేమో? [illegible] రామాయణాలను, [illegible] తానూ [illegible] ఉండేవాడు; [illegible] అలవాటైనవి. [illegible] దొరికినాడు. [illegible] భూమి ఆకాశాలు [illegible] రాజారావు. [illegible] సంపాదించాలె నని బుద్ధి

[illegible]

[illegible] ఆనాడు రాజారావు తన [illegible] తోలినారు. రాజారావు వారికి [illegible] “కృష్ణార్పణ” [illegible] రాజారావు [illegible] లేదు. [illegible] తనదగ్గర [illegible] తన ప్రతిపక్షికే [illegible] ఆయన [illegible] అందుచేత [illegible] తన శ్రీరామసేవకు [illegible] పండుగలు, [illegible] పెట్టి,

[illegible]

[illegible]

... అన్నడి ఆ వ్యక్తి.

[illegible] "[illegible]! దయ్య [illegible] వేస్తానం టుంటే. ఇదేమి [illegible] దేవుడా! [illegible] మనుష్యులలో [illegible]" అని ఆలోచిస్తూ [illegible].

"[illegible] ఆలోచనలు [illegible]. నేను నీకుంచికే చెప్పుతున్నాను. [illegible]" అన్నది దయ్యము. అప్పుడు "దయ్యాలలో [illegible] కూడా ఉంటు"వని [illegible] ఘటు [illegible] జ్ఞాపకమునకు వచ్చినవి. [illegible] కాని అని [illegible] రాజారావు. దయ్యం [illegible].

అప్పటికి తెల్లవారవచ్చినది. [illegible] విప్పుకు [illegible] రాజారావుగారు. [illegible] అయి నారు. [illegible] తీసినాడు. [illegible] చెప్పితే [illegible] అని ఆలోచించి యిప్పుడే చెప్పవద్దనుకొన్నాడు. [illegible] వెళ్లినాడు. [illegible] బయటకు తీసినాడు. [illegible] ఆకోర్టులో [illegible] వుంటేవారు.

[illegible] అలసి [illegible] వెనుకముక్కా [illegible]
ఇక [illegible] పోతున్నారు. [illegible] అల్లుడు. [illegible]
మనుకున్నా! [illegible]
[illegible] పాత్ర [illegible] కాలేదు [illegible]
[illegible] చూపించినారు. [illegible]
ఎనయిపోలం [illegible] పూరుకుంటా [illegible]
[illegible] క్రొత్తగా [illegible] న్నారు. [illegible]
రులు మీకే [illegible] అని [illegible]
విరాడ [illegible] న్నారు. కాంగ్రెసువారికి [illegible]
వచ్చినా [illegible] పెట్టి [illegible]
[illegible] అప్పగించినారు.

[illegible] కొన్ని దేశాల [illegible] పటూ పించి
వని. అన్నట్టిగా [illegible] వయ్యాను
[illegible] అనికే, [illegible] ఆశపెట్టినారు.
అయితే ఏమాత్రం [illegible] కాను [illegible]
ఆలోచిస్తూ ఉంటే [illegible] వయ్యారు ప్రత్యక్షమైనది. "నాలుగు
[illegible] పత్రికలలో మాటాడిగా
చేస్తే చేయించుకోంటూ [illegible]
[illegible] పెట్టి
[illegible] ఉన్నారు
కోలవేసుకొనే [illegible] గార్డ్ [illegible]
మనమే [illegible] నారు. [illegible]
పెట్టినారు. మిడిలీకే స్వార్థ త్యాగమంటూరు. [illegible]
పదవులు మాటట్లాడే నని గదా మన మిందులో
నగడం; స్వార్థత్యాగమంటే నోటు [illegible]
అయితే ఏమిచేస్తాము? కానికాలం వచ్చింది. ఆయన
మహిమ [illegible] ఉన్నది. [illegible]
పాతరాయికే మాటలంటే చలమాడ పెట్టుకొంటున్నది.
కాంగ్రెసు [illegible] ఉన్నది.
లేకపోతే [illegible] పెట్టిన [illegible]
[illegible] అంత [illegible] అమాంతంగా [illegible]
[illegible] ? కాబట్టి ఎన్నికలు [illegible] అయ్యే
వరకూ వచం కాంగ్రెసులో చేరకపోయినా, అందుకు
[illegible] దేశాలు [illegible] ఉంటూనే ఉన్నా
[illegible] మాటాను" అని చెప్పి
రాజారావుగారి [illegible] మైనది. అంతటినుండి
బాలరాజారావు కాంగ్రెసు [illegible]

[illegible] తిరుగుతున్నారు. [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసువారికి [illegible]
[illegible] అంటే "[illegible]
[illegible]
[illegible] రాజరావు [illegible]
[illegible] అని [illegible]
[illegible] ఉండేవారు. [illegible]
[illegible] నన్ను కాంగ్రెసువారిలో [illegible]
[illegible] చేయించారు." అని కాంగ్రెసు
[illegible] ఇన్నట్టి [illegible]
[illegible] అన్నట్టిగా [illegible] కాంగ్రెసు
[illegible] చేయించారు [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసువారిలా [illegible]
[illegible] చేశారు.
[illegible] "[illegible] కాంగ్రెసు [illegible]
[illegible] కార్యకర్తలకు [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసు [illegible] కార్యకర్తలకు
[illegible] ఉండమునా! [illegible]
[illegible] ముఖ్యమేనా?" అని [illegible]
[illegible] చెప్పినారు. [illegible]
[illegible] "అయ్యలారా! [illegible]
[illegible] అనుకొంటారంతే; ఇప్పటిది
[illegible] పొందినవాడినే; మీరు [illegible]
పరిచయము [illegible]
[illegible] మీరు [illegible] కొంగ! [illegible]
నన్ను [illegible] కార్యకర్తలకు [illegible]
అంతో [illegible] న్నారు. [illegible]
[illegible]
కాంగ్రెసువారిని [illegible] పెట్టుకొంటే
[illegible] కాంగ్రెసు [illegible]
[illegible] కార్యకర్తలకు అంతా [illegible]
[illegible] ప్రతిపక్షులు [illegible]
పోతారే. [illegible] నైనా [illegible]
[illegible] అయ్యలారా! కార్యకర్తలకు [illegible]

[illegible] ప్రపంచం [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసు [illegible]
[illegible] ఉంటే! [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసు [illegible]
[illegible] చెయ్యాలని [illegible]
[illegible] పెట్టినది [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసు [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసువారు [illegible]
[illegible] అన్నారు. [illegible]
[illegible] చేసుకొన్నారు [illegible]
[illegible] అని చింతించినారు.
[illegible] ప్రజ [illegible]
[illegible]
[illegible] చేశారు. [illegible]
[illegible] చెయ్యడు మద్దతు చేయలేదు. [illegible]
[illegible] చేసిమో నని ఆయుధ్యోగి ప్రజల [illegible]
[illegible] ఉన్నారు. కాని [illegible] ఎవరూ [illegible]
మన్నట్లు [illegible] చెప్పలేదు.

[illegible] కొట్టుకొంటు ప్రచారం ప్రారం
భించినారు. "కాంగ్రెసువారంతా దొంగలు, [illegible]
[illegible], [illegible], స్వార్థపరులు. అది బ్రాహ్మల [illegible]
[illegible]" అని [illegible] కాంగ్రెసు [illegible]
బజారువరకే తిట్టి దగపోయినారు. [illegible]
మాటలలో [illegible] నా? ప్రజలు [illegible]
[illegible] అని సందేహించలేదు. [illegible]
ప్రదు [illegible] అన్నారు [illegible]! అబద్దాల [illegible]
[illegible] ? [illegible] తిట్టి [illegible]
చెప్పటకు [illegible] పెట్టినారు. [illegible]
సాపద్ధ్రములగార్చి, కాంగ్రెసువారి అవమానకరంగా
ఉపన్యసించ [illegible] నారు. [illegible]
[illegible] న్నారు. [illegible] న్నారు. [illegible]
[illegible] ప్రదర్శిస్తూ వన్నారు. [illegible]

[illegible] వున్నచే. [illegible]
[illegible]
[illegible] న్నారు. [illegible] న్నారు.
[illegible] ప్రజ [illegible]
చేయు."[illegible] త్యాగంతే [illegible]? [illegible]
[illegible] నా? [illegible]
[illegible] కాంగ్రెసు [illegible]
[illegible] ? [illegible]
[illegible]?" అని ప్రశ్నవరంపరలు [illegible]
[illegible]. "[illegible] త్యాగమే [illegible]
[illegible]! [illegible] పనికిరావు [illegible]" అన్నారు.
అంతటితో [illegible] పోయినారు బాలరాజా
రావు. [illegible] జరుగుతూ ఉన్నా
[illegible] చెప్పితే ప్రజలు [illegible]
నని [illegible] చెప్పలేదు. [illegible]
[illegible] తీసికొనిపోయి [illegible]
[illegible] బాలరాజారావుగారి [illegible]
[illegible] చెప్పుకొన్నారు. [illegible]
[illegible] ఫయం చేసినది. [illegible]
[illegible] తలకొట్టనేసినారు. [illegible]
[illegible] మిత్రులతో [illegible] చెప్పినారు. [illegible]
[illegible] ప్రజలలో ప్రాకినది. '[illegible] ఓటుకోసం
తిరుగుతూ ఉన్నవట. అది రాజారావును ప్రతి
వారిని [illegible] ఓటిమ్మని అడుగుతున్నాడట.' అని గుసగుసలు
బయలుదేరినవి. రాజారావుగారికి ప్రతినాటికి భయ
పడేవారు. [illegible] చేసేవారు. రాజా
రావుగారికి [illegible] అనిపించేది.
[illegible] మారినారు. పరిహాసమంతా
[illegible]. [illegible] వారు యిదివరకు
కొంతకాలం కాంగ్రెసులో పనిచేసినారు కొంత. ఇట్టి
[illegible] గడిపేసినారు.

[illegible] రానే వచ్చినది. ఉదయం
9 గంటలకు ఎన్నిక జరుగనున్నది. ఆ ఉదయాన్నే
బాల రాజారావు లేచినాడు; [illegible]
నను [illegible] న్నాడు. [illegible] పిలువటకు [illegible] లేదు.
తానే బయలుదేరి వీధిలోకి వెళ్లి అటూ యిటూ చూచి

[illegible]

... వ్వాను: 400 ... కాంగ్రెసు ... రాజారావుకు 40 ... బయింపినాడు ప్రకటించబడినది.

రాజారావుగండె బంధిపోయినది. ... అప్పటి పేపురు ... చదివినాడు. ... అని ... అడిగినాడు. ... ప్రతిపాత్రి మొదలు పోయి ... తాను. ... తిరుగుకుంటూ అనుకున్నాడు. ... జాతి ఓట్లనయ్యము ... ప్రజలంతా ... దన్నారు. పిచ్చిఆస్పత్రికి పంపినారు.

... తనాడు ... అక్షయపరిలో ప్రవేశించి ... నాడు. ... ఇంక ... 'యువర్ ... కిరీటం' అని ... నాడు ... తిరిగి కాలికి. "... వారు ... చేస్తున్నారా దేవతలూ! ... ఓ ... రాజారా ... నేను చెప్పినట్లు ... అంతా వినకోం ... నాడు ఓట్లయని వాళ్లు అంతరు ... కోవాలంటే ... నమిలేయండి; ... అన్న ... పిచ్చివాడంటారు. అయి ... నా ... కావు; కాగ్రెస్ పిచ్చి వాళ్లు. కాంగ్రెస్ ... అసలు పచ్చివాళ్లు. వాళ్లకు ... ? ... ఇప్పుడు ... రాజేమిటి! మంత్రి, సేనాపతి, కోశాధిపతి, అంతా నేనే. నా యిష్టమే యిష్టం. అదే శాసనం. కాదనే వాడెవడు? కాంగ్రెసువాళ్లని నల్లనీళ్లమీద కట్టిస్తా. ... లో వేయించి ... లేకుండా మాడుస్తూ కొరడాలతో కొట్టిస్తా. ... అసలు నా రాజ్యంలో — రాజ్యంలో ఏమిటి! యావల్లోకంలోనే ఉండనీయను. ఉప్పు పాత్రల్లో ఉడకవేయిస్తా. అసలు యిదంతా బ్రాహ్మల తంత్రం. వాళ్ల విభూతి పెండికట్లు చూస్తే నా ఒళ్లు మండుతుంది. వాటిమీద తారు పూయించాలి. బ్రాహ్మలనందరికీ ... చేయండి; నా ఉత్తర్వు అయినది. ... జంధ్యాలతో నా గత్రాలను ... వేయించండి. ... నా దేశంలో ఎందుకు ఉండాలి? ... ; ... ; ఇది వాళ్ల ... ? ... అది ఎవరూ ... కూడదు. అప్పకాలన్నీ తగలపెట్టాలి. అని నా ఆజ్ఞ ... , వింటున్నారా? జాగ్రత్త, ఈనక్లుగో ... అన్నీ పనగొట్టండి. ఈనోళ్లు, కాల్వలు, అకార్లు, ... అని కేకలువేయుట్లు ... కొన్నాడు. ... అన్నాయన ... అన్నట్లు ... నాడు. ... "డాక్టర్! నేను ... నాకు ... ఇదిగో ... ఈను. ... అని ... గట్టిగా పట్టుకొని చేతికి కట్టుకట్టి నాని ... పడవేసినారు.

ఆరోజు రాత్రి అక్కడనుండి ఎట్లాగో తప్పించుకొన్నాడు రాజారావు. అందరూ నిద్రపోయే వేళ యగుటవల్ల యేమీ గోలజరుగలేదు. తిన్నగా పార్థసారథి గుడిదొడ్డను చేరినాడు. కోనేటిచెట్టుక్రింద పండుకొని నాగినాని సొక్కినిద్రపోయినాడు. తెల తెలవారుచుండగా పార్థసారథిఆలయములో మంగళ వాద్యములు మ్రోగుచుండెను. అది తన విజయధ్వానము లనుకొన్నాడు. రాజారావు వప్పున లేచి కూర్చొన్నాడు. ముందుకు పారజూచినాడు. కోనేటిలో కదులుచున్న తన పాపను చూచినాడు. "నేను గెల్చినాను కానా? ఇక నేను కార్పొరేషన్ మెంబరు నేగా?" అని ఆ పాపనడిగినాడు. "ఏం మాట్లాడవే" మన్నాడు. అది పలుకలేదని కోపము వచ్చినది. ఎగిరి దానినొక్క తన్ను తన్నినాడు. ఆ తన్నుతో తానే ... క్రిందపడినాడు.

ఇహాలోకం